

Katowice, 14 listopada 2011 r.

Znak: WK-6100/16/4/11

**Pan
Marian Czarnota
Wójt Gminy
Jeleśnia**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 26 lipca do 26 sierpnia 2011 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Jeleśnia za okres od 1 stycznia 2007 r. do 26 sierpnia 2011 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 14 września 2011 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie podatków lokalnych:

- *Zaniechano opodatkowania podatkiem od nieruchomości najemcy wynajmującego lokal na podstawie umowy najmu z dnia 14 czerwca 2010 r. wraz z aneksem Nr 1 z dnia 1 września 2010 r. Stosownie do art. 6 ust. 1 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.), obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstały okoliczności uzasadniające powstanie tego obowiązku. Jeżeli obowiązek podatkowy powstał lub wygasł w ciągu roku, podatek za ten rok ustala się proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których istniał obowiązek (art. 6 ust. 5 ww. ustawy). Zgodnie z art. 6 ust. 6 ww. ustawy, osoby fizyczne są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 3. Stosownie do art. 6 ust. 7 ww. ustawy, podatek od nieruchomości na rok podatkowy od osób fizycznych, z zastrzeżeniem ust. 11, ustala w drodze decyzji*

organ podatkowy właściwy ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania. W myśl art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku. Zgodnie z art. 21 § 1 pkt 2 ww. ustawy Ordynacja podatkowa, zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania. W myśl art. 3 pkt 5 ww. ustawy, ilekroć w ustawie jest mowa o deklaracjach, rozumie się przez to również informacje, do których składania obowiązani są, na podstawie przepisów prawa podatkowego, podatnicy.

Z wyjaśnień pracowników wynika, iż Kierownik Referatu Oświaty, który sporządził ww. umowę najmu, nie przedłożył jej do Referatu Podatków i Opłat Lokalnych. Powyższe naruszyło postanowienia Regulaminu Organizacyjnego, wprowadzonego Zarządzeniem Nr 48/07 Wójta Gminy Jeleśnia z dnia 13 lipca 2007 r., a następnie wprowadzonego Zarządzeniem Nr 46/2011 Wójta Gminy Jeleśnia z dnia 1 czerwca 2011 r., a także procedury kontroli finansowej, wprowadzone Zarządzeniem Nr 143/08 Wójta Gminy Jeleśnia z dnia 23 lipca 2008 r., z których to przepisów wewnętrznych wynika obowiązek zapewnienia właściwej i terminowej realizacji zadań, współdziałanie z innymi referatami oraz obowiązek przepływu bieżących informacji potrzebnych do wypełniania obowiązków służbowych i kontroli finansowej.

W trakcie kontroli wszczęto postępowanie podatkowe w celu ustalenia podatku od nieruchomości za wynajmowane pomieszczenia i wezwano podatnika do złożenia informacji o nieruchomościach. Podatnik złożył stosowną informację. Organ podatkowy wydał decyzje w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości za 2010 r. oraz na rok 2011 na łączną kwotę 186,00 zł.

Projekt umowy najmu przygotował Kierownik Referatu Oświaty. Umowę z dnia 14 czerwca 2010 r. zawarł p. Władysław Mizia – były Wójt Gminy Jeleśnia, aneks Nr 1 z dnia 1 września 2010 r. podpisała p. Alicja Klimczak – Sekretarz Gminy Jeleśnia, działająca z upoważnienia Wójta Gminy Jeleśnia.

- W latach 2007 – 2011 (do dnia kontroli) zaniechano wyegzekwowania od Zakładu Gospodarki Komunalnej w Jeleśni – zakładu budżetowego deklaracji na podatek od nieruchomości. Powyższe wskazuje na brak przeprowadzenia czynności sprawdzających, określonych w dziale V ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). W myśl art. 274 a § 1 powyższej ustawy, organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku. Ponadto, zgodnie z art. 272 ww. ustawy, organy podatkowe pierwszej instancji, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu m.in.: sprawdzenie terminowości składania deklaracji, ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

Budynki lub ich części, budowle i grunty stanowiące mienie komunalne a przekazane we władanie zakładowi budżetowemu zwolnione były z podatku od nieruchomości, na mocy Uchwał Rady Gminy Jeleśnia w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości, budynków, budowli i gruntów, zwolnień podatkowych obowiązujących w latach objętych kontrolą.

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 9, ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.) osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki niemające

osobowości prawnej, jednostki organizacyjne Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, a także jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe są obowiązane składać, w terminie do dnia 15 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku, oraz obowiązek składania deklaracji na podatek od nieruchomości, dotyczy również podatników korzystających ze zwolnień na mocy przepisów niniejszej ustawy.

W trakcie kontroli wezwano Zakład Gospodarki Komunalnej w Jeleśni do złożenia deklaracji w sprawie podatku od nieruchomości za 2011 r. – pismo z dnia 23 sierpnia 2011 r., wyznaczając termin 7 dni od doręczenia pisma.

Zadania z zakresu księgowości podatkowej należały do obowiązków Inspektora ds. księgowości podatkowej Referatu Podatków i Opłat Lokalnych. Nadzór w tym zakresie pełnił Zastępca Skarbnika/Kierownik tegoż Referatu.

Wniosek nr 1

Wezwać Zakład Gospodarki Komunalnej w Jeleśni do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2007 – 2010, mając na uwadze art. 274 a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) w związku z przepisami ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.).

- *W latach 2008 – 2011 udzielono ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, polegających na umorzeniu zaległości podatkowych oraz rozłożeniu na raty podatku od środków transportowych. W toku kontroli stwierdzono:*

➤ *brak zebrania materiału dowodowego, stanowiącego podstawę do rozłożenia podatku na raty, umorzenia odsetek, niezbędnego do oceny czy okoliczności podnoszone przez podatników we wnioskach zostały udowodnione; wskazującego na przeprowadzenie przez organ podatkowy wnikliwego postępowania wyjaśniającego, mającego na celu ustalenie czy zachodzą ważne okoliczności uzasadniające zastosowanie ulgi.*

Powyższe naruszyło przepisy art. 67a § 1, art. 122, art. 187 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). Ponadto, zgodnie z przepisem art. 191 w związku z art. 180 § 1 ww. ustawy, do organu podatkowego należy ocena, na podstawie zebranego materiału dowodowego, czy dana okoliczność została udowodniona, jako dowód zaś należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. Zebrane w aktach sprawy dokumenty nie potwierdzały wszystkich okoliczności, podnoszonych przez podatników we wnioskach, dotyczących sytuacji finansowej. Powyższe wskazuje na brak dokonania szczegółowej analizy finansowej podatników ubiegających się o ulgę.

Nieprawidłowość dotyczyła decyzji: nr RPiOL 3252/1/08 z 10 stycznia 2008 r., nr RPiOL 3252/10/08 z 10 kwietnia 2008 r., nr RPiOL 3252/2/R/232/09 z 3 lutego 2009 r., nr RPiOL 3252/4/R/569/10 z 24 lutego 2010 r., nr RPiOL 3252/6/R/844/10 z 6 kwietnia 2010 r., nr RPiOL 3124/2/ŚT/R/2011 z 21 lutego 2011 r., nr RPiOL 3124/6/ŚT/R/2011 z 12 kwietnia 2011 r.

Ponadto, w przypadku decyzji nr RPiOL 3252/6/R/844/10 z 6 kwietnia 2010 r., oprócz rozłożenia na raty podatku, dokonano umorzenia odsetek na kwotę 33,30 zł, o co podatnik nie wnioskował. Nadmienić należy, iż zgodnie z treścią art. 67a § 1 ustawy

Ordynacja podatkowa, ulgę przyznaje się na wniosek podatnika. Decyzje ulgowe w sprawach wszczętych na wniosek podatnika wydawać powinno się w zakresie treści żądania stosownie do art. 165 § 1, § 3 i art. 168 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa.

- *brak uzasadnienia faktycznego, o którym mowa w art. 210 § 1 pkt 6, w związku z art. 210 § 4 ww. ustawy Ordynacja podatkowa. Powyższe dotyczy ww. decyzji oraz decyzji: nr RPiOL 3252/3/R/234/09 z 10 lutego 2009 r., nr RPiOL 3124/3/ST/2011 z 24 lutego 2011 r.*
- *nieprawidłowe wydanie dwóch decyzji umożliwiających zapłatę podatku od środków transportowych za lata 2007 – 2008 poprzez świadczenie usług transportowych przez podatnika na rzecz Urzędu Gminy i Zakładu Gospodarki Komunalnej w Jeleśni oraz umarzenie odsetek. W podstawie prawnej obu decyzji zastosowano art. 64 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, który ma zastosowanie do wzajemnych, bezspornych i wymagalnych wierzytelności podatnika wobec państwowych jednostek budżetowych. Powyższe dotyczyło decyzji: nr RPiOL 3252/1/08 z 10 stycznia 2008 r. oraz nr RPiOL 3252/10/08 z 10 kwietnia 2008 r., wystawionych na rzecz podatnika o nr karty kontowej SZY8E02 1.*

W 2008 r. podatnikowi zlecono świadczenie usług transportowych na kwotę 671,00 zł. Kwota ta została następnie wpłacona przez podatnika na poczet podatku za 2007 r. w kasie Urzędu, według decyzji nr RPiOL 3252/1/08 z 10 stycznia 2008 r. Pozostała część należnego za rok 2007 podatku, tj. 859,00 zł również została wpłacona do kasy Urzędu Gminy.

Z kolei decyzja nr RPiOL 3252/10/08 z 10 kwietnia 2008 r. umożliwiająca zapłatę I raty podatku od środków transportowych za 2008 r. poprzez świadczenie usług transportowych na kwotę 1.050,00 zł nie została zrealizowana. Podatnik nie świadczył już usług transportowych, lecz na wniosek podatnika podatek za cały rok 2008 w kwocie 2.100,00 zł został rozłożony na raty decyzją nr RPiOL 3252/2/R/232/09 z 3 lutego 2009 r.
- *brak naliczenia odsetek za zwłokę od nieterminowych wpłat rat podatku od środków transportowych, wynikających z poniżej wyszczególnionych decyzji. Naruszono tym art. 49 § 2 w związku z art. 47 § 1- § 3 ww. ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym jeżeli w terminie określonym w decyzji podatnik nie dokonał zapłaty odroczonego podatku lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub nie zapłacił którejkolwiek z rat, na jakie został rozłożony podatek lub zaległość podatkowa wraz z odsetkami za zwłokę, terminem płatności podatku lub zaległości podatkowej objętej odroczeniem lub ratą staje się odpowiednio termin określony w art. 47 § 1-3. Nieprawidłowość dotyczyła decyzji: nr RPiOL 3252/2/R/232/09 z 3 lutego 2009 r., nr RPiOL 3252/4/R/569/10 z 24 lutego 2010 r., nr RPiOL 3252/6/R/844/10 z 6 kwietnia 2010 r., nr RPiOL 3124/2/ST/R/2011 z 21 lutego 2011 r., nr RPiOL 3124/6/ST/R/2011 z 12 kwietnia 2011 r. a także decyzji nr RPiOL 3252/1/08 z 10 stycznia 2008 r.*

W trakcie kontroli wystawiono noty odsetkowe.

Ponadto, w toku kontroli ustalono, iż w Urzędzie Gminy Jeleśnia w latach 2007 do dnia kontroli, brak było procedur kontroli w zakresie prowadzenia postępowania podatkowego w przypadku udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, polegających na odraczaniu terminu płatności podatku lub rozkładaniu zapłaty podatku na raty; odraczaniu lub rozkładaniu na raty zapłaty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę bądź umorzeniu zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę. W szczególności procedur w zakresie gromadzenia wyczerpującego materiału dowodowego stanowiącego ewentualną podstawę do udzielenia ulgi, niezbędnego do oceny czy okoliczności

podnoszone przez podatników we wnioskach zostały udowodnione, czy zachodzą ważne okoliczności uzasadniające zastosowanie ulgi a także procedur w zakresie sporządzania decyzji. Zgodnie z przepisem art. 47 ust. 2 i ust. 3 poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), kontrola finansowa obejmuje procedury dotyczące m. in. procesów pobierania i gromadzenia środków publicznych. Zgodnie natomiast z przepisami art. 68 ust. 2 pkt 1 i pkt 4 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), celem kontroli zarządczej jest zapewnienie m.in. zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, a także ochrony zasobów.

Zarówno ustalenie w formie pisemnej procedur kontroli finansowej, jak i zapewnienie funkcjonowania kontroli zarządczej należy do obowiązków kierownika jednostki. Od 5 grudnia 2010 r. Wójtem Gminy Jeleśnia jest p. Marian Czarnota, poprzednio Wójtem Gminy był p. Władysław Mizia.

Wymiar i księgowanie podatku od środków transportowych, opracowywanie decyzji dotyczących ulg, umorzeń, odroczeń w spłacie zobowiązań podatkowych od podatników należało do zakresu czynności Inspektora ds. księgowości podatkowej w Referacie Podatków i Opłat Lokalnych. Nadzór w tym zakresie pełnił Zastępca Skarbnika/Kierownik Referatu Podatków i Opłat Lokalnych.

Decyzje w sprawie ulg w podatku od środków transportowych wystawione w latach 2008 – 2010 podpisał p. Władysław Mizia – były Wójt Gminy Jeleśnia, decyzje wystawione w 2011 r. podpisał p. Marian Czarnota – Wójt Gminy Jeleśnia.

Wniosek nr 2

Przeanalizować prawidłowość przeprowadzonych w latach 2008 – 2011 postępowań podatkowych zakończonych wydaniem decyzji w sprawie umorzeń zaległości podatkowych oraz rozłożeń na raty podatku od środków transportowych. W przypadku wystąpienia przesłanek określonych w art. 240 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) wznowić postępowanie w celu wydania poprawnej decyzji, mając na uwadze przepisy art. 245 oraz art. 67a ww. ustawy.

Wniosek nr 3

Przeanalizować wpłaty dokonane przez podatników podatku od środków transportowych, którym rozłożono na raty zaległości podatkowe w latach 2008 – 2011 oraz naliczyć i wyegzekwować odsetki od wpłat dokonanych po terminie płatności, mając na uwadze przepis art. 53 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

Wniosek nr 4

Rozważyć uszczegółowienie procedur kontroli zarządczej w zakresie prowadzenia postępowania podatkowego w przypadku udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *Zaniechano wystawiania, bądź nieterminowo wystawiano upomnienia i tytuły wykonawcze wobec podatników zalegających z podatkiem od nieruchomości w latach*

2008 - 2010. Powyższe naruszyło postanowienia § 3 ust. 1 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.) w związku z przepisami art. 6 § 1 oraz art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisami, jeżeli należność nie zostanie zapłacona w terminie określonym w decyzji lub wynikającym z przepisu prawa, wierzyciel, wysyła do zobowiązanego upomnienie, z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie siedmiu dni od dnia doręczenia upomnienia. Po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy.

Nieterminowe wysyłanie upomnień, wystawianie tytułów wykonawczych dotyczyło podatników: osób prawnych o następujących numerach kont: 36, 76, 78 oraz osób fizycznych o numerach kont: 100192/R, 200352/k, 200281/k, 209560/k, 303431/k, 200459/k, 100698/k, 100170/k, 300080/k, 209453/k. Opóźnienia w wysyłaniu upomnień wynosiły od 10 dni do 271 dni, natomiast okres zwłoki w wystawianiu tytułów wykonawczych wynosił od 1 dni do 365 dni od upływu terminu wyznaczonego w upomnieniu do dnia przesłania tytułu wykonawczego.

Zaniechanie wystawienia tytułów wykonawczych dotyczyło podatników o numerach kont: nr 9 za X i XI ratę podatku za 2009 r., nr 100170/k za III ratę podatku 2009 r., nr 300080/k za IV ratę podatku za 2008 r. oraz III i IV ratę za 2009 r., nr 209453/k za II ratę podatku za 2009 r.

Terminowe wystawianie upomnień oraz tytułów wykonawczych należało do obowiązków Inspektora ds. księgowości podatkowej. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Podatków i Opłat Lokalnych.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Jeleśni w zakresie podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych wobec zalegających z tytułu podatku od nieruchomości, stosownie do przepisów art. 6 § 1 i art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.) i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- Zaniechano określenia w uchwale budżetowej Gminy Jeleśnia na 2008 r. i zmianach do tejże uchwały kwot wydatków bieżących przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, zgodnie z umową w sprawie udzielenia poręczenia z dnia 27 sierpnia 2008 r. dla Związku Międzygminnego ds. Ekologii w Żywcu na realizację przedsięwzięcia pn.: „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie – faza II”. Naruszono tym przepis art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego mogą udzielać poręczeń i gwarancji, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy. Łączna kwota poręczeń i gwarancji określana jest w uchwale budżetowej. Ponadto, zgodnie z art. 184 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy o finansach publicznych, uchwała budżetowa jednostki samorządu

terytorialnego określa m.in.: kwotę wydatków przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, zgodnie z zawartą umową, z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego.

Powyższa umowa poręczenia podpisana została przez p. Władysława Mizię – byłego Wójta Gminy Jeleśnia oraz przez p. Krystynę Janik – Skarbnika Gminy Jeleśnia. Opracowywanie projektu budżetu należało do obowiązków p. Krystyny Janik – Skarbnika Gminy Jeleśnia.

Ponadto ustalono, iż w sprawozdaniach jednostkowych i zbiorczych Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń za okres od początku roku do dnia 30 września 2008 r. oraz za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2008 r., zaniechano wykazania wartości udzielonego poręczenia pożyczki pieniężnej w kwocie 15.561.265,20 zł - na koniec września oraz w wysokości 15.500.641,70 zł - na koniec grudnia, wynikających z pozabilansowej ewidencji księgowej do konta 292 - „Zobowiązania warunkowe”. W myśl § 9 ust. 1 i ust. 2 ówczesnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.), kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Ponadto, zgodnie z postanowieniami § 6 ust. 1 ww. rozporządzenia, sprawozdania jednostkowe - są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych na podstawie ksiąg rachunkowych.

Sprawozdania Rb-Z sporządziła i podpisała p. Krystyna Janik – Skarbnik Gminy Jeleśnia. Sprawozdania te podpisał również p. Władysław Mizia – były Wójt Gminy Jeleśnia. W trakcie trwania kontroli sporządzono korekty powyższych sprawozdań, w których wykazano wartości udzielonego poręczenia.

- W dniu 22 lipca 2009 r. podpisano umowę pożyczki Nr 108/2009/217/OA/po/P w wysokości 566.100,00 zł na dofinansowanie zadania pod nazwą „Modernizacja źródeł ciepła budynków indywidualnych realizowana w ramach Programu ograniczenia niskiej emisji dla Gminy Jeleśnia – I etap” pomimo, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Katowicach dopiero w dniu 23 lipca 2009 r. wydała opinię o możliwości spłaty pożyczki. Zgodnie z przepisem art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), w przypadku ubiegania się przez jednostkę samorządu terytorialnego o udzielenie kredytu lub pożyczki, a także w przypadku zamiaru emisji przez jednostkę samorządu terytorialnego papierów wartościowych, organ wykonawczy tej jednostki jest obowiązany uzyskać opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty kredytu lub pożyczki lub wykupu papierów wartościowych.

I Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach Uchwałą Nr 4100/I/123/2009 z dnia 23 lipca 2009 r. pozytywnie zaopiniował możliwość spłaty ww. pożyczki przez Gminę Jeleśnia.

Umowa pożyczki podpisana została przez p. Władysława Mizię – byłego Wójta Gminy Jeleśnia, przy kontrasygnacie p. Krystyny Janik – Skarbnika Gminy Jeleśnia.

W toku kontroli ustalono ponadto, iż nieterminowo dokonano spłaty I raty pożyczki w wysokości 50.000,00 zł. Zgodnie z terminami spłat pożyczki, termin I raty ustalono do dnia 15 kwietnia 2011 r., natomiast zapłaty dokonano dnia 20 kwietnia 2011 r. W myśl

art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Z tytułu nieterminowej spłaty I raty pożyczki, zapłacone zostały odsetki w kwocie 69,45 zł.

Organizowanie gospodarki finansowej Gminy Jelesnia należało, zgodnie z zakresem czynności, do p. Krystyny Janik – Skarbnika Gminy Jelesnia.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Jelesni w zakresie terminowego dokonywania płatności wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie dotacji udzielanych zakładowi budżetowemu:

- W 2010 r. przekazano dla Zakładu Gospodarki Komunalnej w Jelesni dotację przedmiotową na odśnieżanie dróg w kwocie 400.000,00 zł pomimo, że Rada Gminy Jelesnia nie ustaliła stawek jednostkowych. W Uchwale Nr XXXIII/267/09 Rady Gminy Jelesnia z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie budżetu Gminy Jelesnia na 2010 r. zaplanowano wydatek na dotację przedmiotową w kwocie 400.000,00 zł. Stawka jednostkowa została określona dopiero Uchwałą Nr XXXVIII/305/10 Rady Gminy Jelesnia z dnia 30 czerwca 2010 r. W myśl przepisu art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), z budżetu jednostki samorządu terytorialnego mogą być udzielane dotacje przedmiotowe dla samorządowych zakładów budżetowych, kalkulowane według stawek jednostkowych. Ponadto nie ustalono pisemnych zasad dotyczących sposobu udzielania dotacji, kontroli ich realizacji oraz sposobu rozliczania. Zgodnie z art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.*

Nie wyegzekwowano również terminowego rozliczenia dotacji przedmiotowej przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Jelesni. Rozliczenie dotacji wpłynęło do Urzędu Gminy w dniu 1 lutego 2011 r. Brak było również informacji o dokonaniu kontroli pod względem formalno – rachunkowym na pisemnym rozliczeniu dotacji. Zgodnie z § 52 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno-prawną (Dz. U. Nr 116, poz. 783 z późn. zm.), a następnie art. 45 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. Nr 241, poz. 1616), kierownik samorządowego zakładu budżetowego przekazuje zarządowi jednostki samorządu terytorialnego, w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku, rozliczenie wykorzystania dotacji w szczególności określonej przez ten zarząd. Ponadto, w myśl przepisu art. 247 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zarząd jednostki samorządu terytorialnego sprawuje ogólny nadzór nad realizacją, określonych uchwałą

budżetową, dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Przygotowanie projektów uchwały budżetowej, przepisów dotyczących spraw finansowych oraz przekazywanie i rozliczanie dotacji należały do obowiązków p. Krystyny Janik – Skarbnika Gminy Jeleśnia.

Za całość gospodarki finansowej w latach 2010 – 2011 odpowiadali p. Władysław Mizia – były Wójt Gminy Jeleśnia oraz p. Marian Czarnota – Wójt Gminy Jeleśnia.

Wniosek nr 7

Podjąć działania w celu ustalenia pisemnych zasad dotyczących sposobu udzielania dotacji, kontroli ich realizacji oraz sposobu rozliczania dotacji przedmiotowych, mając na uwadze przepisy art. 247 ust. 2 oraz art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157 poz. 1240 z późn. zm.) oraz art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie wynagrodzeń:

- *W latach 2007 – 2011 nieterminowo wypłacano wynagrodzenia pracownikom Urzędu Gminy, czym naruszono postanowienia § 10 ust. 9 Instrukcji obiegu dokumentów finansowo – księgowych w Urzędzie Gminy w Jeleśni, wprowadzonej jako załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 251/06 Wójta Gminy Jeleśnia z dnia 9 maja 2006 r. oraz przepisy art. 94 pkt 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.).*

Zgodnie z powyższą Instrukcją, termin wypłaty wynagrodzeń wyznaczony został na: 5 dni robocze przed końcem każdego miesiąca. Wynagrodzenia od dwóch do czterech dni roboczych wypłacono w miesiącach: listopadzie 2007 r., czerwcu 2008 r., lipcu 2008 r., marcu 2009 r., kwietniu 2009 r., listopadzie 2010 r., styczniu 2011 r. oraz lutym 2011 r.

- *Zaniechano w latach 2007 – 2011 podpisywania list płac przez osoby, które je sporządziły, dokonały kontroli pod względem merytorycznym, formalno rachunkowym oraz kontroli wstępnej. Brak było również podpisu Wójta Gminy Jeleśnia jako osoby zatwierdzającej. Powyższe wymagane było postanowieniami § 10 ust. 7 Instrukcji obiegu dokumentów finansowo – księgowych w Urzędzie Gminy w Jeleśni, wprowadzonej jako załącznik Nr 2 do Zarządzenia Nr 251/06 Wójta Gminy Jeleśnia z dnia 29 maja 2006 r. Zgodnie z przytoczonym przepisem lista płac powinna być podpisana przez osobę sporządzającą, pracownika Referatu Kadr (pod względem merytorycznym), Skarbnika Gminy/Głównego Księgowego oraz Wójta Gminy.*

Wymagane instrukcją podpisy znajdowały się na zestawieniach zbiorczych płac i potrąceń.

Obowiązki w powyższym zakresie wykonywali pracownicy Referatu Finansów. Nadzór w tym zakresie pełniła p. Krystyna Janik – Skarbnik Gminy Jeleśnia.

- *Zaniechano udzielenia p. Władysławowi Mizi - byłemu Wójtowi Gminy Jeleśnia zaległego urlopu wypoczynkowego za lata 2008 - 2009 w terminie określonym w przepisie art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem, urlop powinien być udzielony najpóźniej do końca pierwszego kwartału roku następnego za rok poprzedni. Powyższe skutkowało wypłaceniem z budżetu gminy ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za łączną liczbę 45 dni, tj. za 2008 r. w wymiarze 19 dni, za 2009 r. w wymiarze 26 dni,*

w łącznej kwocie 20.149,23 zł (brutto).

Ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypłacony został na podstawie pisma p. Krystyny Janik – Skarbnika Gminy Jeleśnia z dnia 17 listopada 2010 r.

W latach 2009 – 2011 czynności z zakresu prawa pracy w stosunku do byłego oraz obecnego Wójta Gminy Jeleśnia wykonywała p. Krystyna Janik - Skarbnik Gminy Jeleśnia. Zgodnie z przepisem art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458), czynności z zakresu prawa pracy wobec wójta (burmistrza, prezydenta miasta), związane z nawiązaniem i rozwiązywaniem stosunku pracy, wykonuje przewodniczący rady gminy, a pozostałe czynności - wyznaczona przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) osoba zastępująca lub sekretarz gminy. Skarbnik Gminy wykonywała czynności z zakresu prawa pracy wobec byłego oraz obecnego Wójta Gminy Jeleśnia na podstawie Zarządzenia nr 204/09 p. Władysław Mizia – byłego Wójta Gminy Jeleśnia z dnia 12 lutego 2009 r.

Nadmienić należy, iż Skarbnik Gminy Jeleśnia wykonywał obowiązki i odpowiedzialność w zakresie: prowadzenia rachunkowości jednostki, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych, wynikające obecnie z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157 poz. 1240 z późn. zm.) – powierzone na mocy Zarządzenia Nr 65/07 Wójta Gminy Jeleśnia z dnia 10 września 2007 r. Skarbnik Gminy pełnił jednocześnie funkcję Kierownika Referatu Finansów w Urzędzie Gminy Jeleśnia.

Z powyższego wynika, że ta sama osoba przygotowywała i kontrolowała dokumentację dotyczącą stosunku pracy Wójta Gminy Jeleśnia. Właściwe zorganizowanie kontroli zarządczej (a wcześniej finansowej) w latach 2009 – 2011 należało do Kierownika Urzędu Gminy Jeleśnia, którymi byli: p. Władysław Mizia – były Wójt Gminy Jeleśnia oraz p. Marian Czarnota – Wójt Gminy Jeleśnia.

Wniosek nr 8

Podjąć działania w celu wyznaczenia osoby wykonującej czynności z zakresu prawa pracy wobec Wójta Gminy Jeleśnia, mając na uwadze przepis art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223 poz. 1458) w związku z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Jeleśni w zakresie terminowości wypłaty wynagrodzeń, zgodnie z postanowieniami wewnętrznych przepisów obowiązujących w Urzędzie Gminy Jeleśnia, mając na uwadze przepisy art. 68 oraz 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi:

- Zaniechanie w latach 2008 – 2011 wyegzekwowania od kierowników placówek oświatowych jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych. Naruszono tym postanowienia § 4 pkt 2 ppkt b rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.), a następnie § 4 pkt 3 ppkt b rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) w związku z § 6 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzeń.

Placówki oświatowe w ww. okresie uzyskiwały dochody z tytułu odsetek na rachunkach bankowych, które na bieżąco odprowadzano na rachunek budżetu Gminy.

Zadania w zakresie sprawozdawczości placówek oświatowych należały do zakresu czynności Głównego Księgowego w zakresie przedszkoli oraz Głównego Księgowego w zakresie szkół, zatrudnionych w Referacie Oświaty w Urzędzie Gminy w Jeleśni. Nadzór w tym zakresie pełnił Kierownik Referatu Oświaty.

Wniosek nr 10

Wyegzekwować od kierowników poszczególnych jednostek oświatowych sporządzenie i przedłożenie w Urzędzie Gminy Jeleśnia sprawozdań jednostkowych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych, mając na uwadze przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

- *W latach 2008 - 2010 nieprawidłowo dokonano sprawdzenia sprawozdań Rb-30 z wykonania planów finansowych Zakładu Gospodarki Komunalnej w Jeleśni pod względem formalno-rachunkowym, jak i merytorycznym, tj. niezgodnie z § 9 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.), a następnie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103). Zakład Gospodarki Komunalnej w Jeleśni w latach 2008-2010 nieprawidłowo ustalił na koniec roku faktyczny stan środków obrotowych ZGK w Jeleśni. Zgodnie z § 48 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno-prawną (Dz. U. Nr 116, poz. 783 z późn. zm.), faktyczny stan środków obrotowych zakładu budżetowego na koniec roku ustala się jako różnicę między sumą stanu środków obrotowych na początek roku i przychodów należnych związanych z prowadzoną działalnością a sumą opłaconych kosztów, zobowiązań i nieponiesionych wydatków na inwestycje finansowane ze środków własnych, ujętych w zatwierdzonym planie finansowym zakładu budżetowego. Do ustalenia faktycznego stanu środków obrotowych błędnie przyjęto planowany stan środków obrotowych na początek zamiast wykonany stan środków obrotowych na początek roku.*

Powyższe miało wpływ na ustalenie wpłaty do budżetu nadwyżki środków obrotowych za lata 2008 - 2010, stosownie do wymogów wyżej przytoczonego rozporządzenia oraz na jej wykazanie w sprawozdaniach Rb-30 z wykonania planów finansowych zakładów budżetowych. Zakład do złożonych ww. sprawozdań składał szczegółowe wyliczenie nadwyżki do Urzędu Gminy w Jeleśni.

- *Ponadto Zakład Gospodarki Komunalnej nieterminowo, tj. w dniu 31 grudnia 2010 r., dokonał wpłaty nadwyżki środków obrotowych za 2009 r. w kwocie 78.258,82 zł, co było niezgodne z terminem wskazanym w § 49 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno-prawną (Dz. U. Nr 116, poz. 783 z późn. zm.).*

Czynności związane z wykonywaniem kontroli sprawozdań składanych przez Zakład budżetowy nie były przypisane pracownikom Urzędu Gminy w Jeleśni, wykonywane były przez p. Krystynę Janik – Skarbnika Gminy Jeleśnia.

- *Nieterminowe sporządzenie przez Urząd Gminy w Jeleśni zbiorczego sprawozdania Rb-30 za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2009 r., będącego korektą nr 2. Sprawozdanie sporządzono dopiero w dniu 5 sierpnia 2010 r. (w tym samym dniu przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach) pomimo faktu, iż zakład budżetowy korektę nr 2 przedłożył w Urzędzie Gminy dnia 31 marca 2010 r. Ze zwłoką zostało również sporządzone i przesłane do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach zbiorcze sprawozdanie Rb-30 za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2010 r., będące korektą nr 1. Sprawozdanie sporządzono bowiem w dniu 21 kwietnia 2011 r., a przesłano dopiero 12 sierpnia 2011 r. pomimo faktu, iż zakład budżetowy korektę nr 1 przedłożył w Urzędzie Gminy 31 marca 2011 r. Powyższe niezgodne było z § 26 ust. 1 Załącznika nr 34 pn. „Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.), a następnie § 17 ust. 1 Załącznika nr 39 pn. „Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” do rozporządzenia z dnia 3 lutego 2010 r. Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103). Zgodnie z postanowieniami powyższych przepisów, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, korekty sprawozdań, jednostki samorządu terytorialnego przekazują do regionalnych izb obrachunkowych w ciągu 5 dni od dnia stwierdzenia nieprawidłowości. Czynności związane z przesyłaniem korekt sprawozdań Rb-30 w powyższym okresie nie były przypisane pracownikom Urzędu Gminy w Jeleśni, wykonywane były przez p. Krystynę Janik – Skarbnika Gminy Jeleśnia.*

Wniosek nr 11

Przeanalizować prawidłowość ustalenia nadwyżki środków obrotowych i dokonanych wpłat przez ZGK w Jeleśni za lata 2008 – 2010, mając na uwadze poprzednio obowiązujące przepisy art. 24 ust. 9 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno-prawną (Dz. U. Nr 116, poz. 783 z późn. zm.), a także art. 15 ust. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Jeleśni w zakresie dokonywania kontroli sprawozdań jednostkowych składanych przez jednostki organizacyjne Gminy Jeleśnia oraz terminowego ich przekazywania do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *Nieprawidłowe sporządzenie zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej na dzień 31.12.2010 r., poprzez wykazanie salda konta 221 – „Należności z tytułu dochodów*

budżetowych” tzw. „per saldem”. W zestawieniu obrotów i sald wg stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. skompensowano należności i zobowiązania konta rozrachunkowego 221, wykazując jedno saldo. Natomiast jak wynika z ewidencji szczegółowej do konta 221 na koniec grudnia 2010 r. konto wykazywało dwa salda. Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów, jak też zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie. Nie można kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i kosztów związanych z nimi oraz zysków i strat nadzwyczajnych.

Zadania w zakresie księgowania dokumentów wykonywali pracownicy Referatu Finansów, nadzór nad pracownikami sprawowała p. Krystyna Janik – Skarbnik Gminy Jeleśnia.

- Wydruki komputerowe za lata 2010 - 2011 do kont: 201 – „Rozrachunki z dostawcami”, 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, 800 – „Fundusz jednostki” oraz 860 – „Wynik finansowy”, zestawienia obrotów i sald - dochody, zestawienia obrotów i sald – fundusze, nie były trwale oznaczone nazwą jednostki, której dotyczyły. Było to niezgodnie z art. 13 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), w myśl którego księgi rachunkowe powinny być: trwale oznaczone nazwą (pełną lub skróconą) jednostki, której dotyczą (każda księga wiązana, każda luźna karta kontowa, także jeżeli mają one postać wydruku komputerowego lub zestawienia wyświetlanego na ekranie monitora komputera).

Ponadto zestawienia obrotów i sald „F-K sumy depozytowe” nie były wyraźnie oznaczone co do roku obrotowego oraz okresu sprawozdawczego. Powyższe było niezgodne z postanowieniami art. 13 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Wydruki do konta 201 – „Rozrachunki z dostawcami”, 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, 800 – „Fundusz jednostki”, 860 – „Wynik finansowy”, nie posiadały automatycznie numerowanych stron, z oznaczeniem pierwszej i ostatniej oraz nie były sumowane na kolejnych stronach w sposób ciągły w roku obrotowym. Wobec powyższego ewidencja analityczna w tym zakresie nie spełniała wymogów określonych w art. 13 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zgodnie z którymi księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald. Jednocześnie przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenia obrotów lub sald. Wydruki komputerowe ksiąg rachunkowych powinny składać się z automatycznie numerowanych stron, z oznaczeniem pierwszej i ostatniej, oraz być sumowane na kolejnych stronach w sposób ciągły w roku obrotowym. Prawidłowe zorganizowanie prowadzenia rachunkowości w Urzędzie Gminy należało do p. Krystyny Janik – Skarbnika Gminy Jeleśnia.

Wniosek nr 13

Zaprowadzić ewidencję księgową w sposób zgodny z przepisami art. 7 ust. 3 oraz art. 13 ust. 1, ust. 4 pkt 1 i 2 oraz ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

- Nieterminowe przekazanie w latach 2010 - 2011 odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, czym naruszono przepis art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 z późn. zm.). Zgodnie z przepisami, pracodawca zobowiązany był do przekazywania corocznych

odpisów na rachunek bankowy Funduszu do dnia 30 września danego roku, z tym że w terminie do 31 maja danego roku winna być przekazana kwota stanowiąca co najmniej 75% równowartości odpisów. W 2010 r. na rachunek bankowy ZFŚS przekazano środki w łącznej wysokości 57.435,00 zł, w tym w dniu 30 czerwca 2010 r. przekazano - 10.000,00 zł, a w dniu 27 września 2010 r. - 47.435,00 zł. Do dnia 31 maja 2011 r. na ww. rachunek przekazano - 36.687,00 zł, zamiast kwoty 37.510,50 zł, stanowiącej 75% równowartości naliczonego odpisu na rok 2011.

Zadania w zakresie prowadzenia rachunkowości jednostki należały do p. Krystyny Janik – Skarbnika Gminy Jeleśnia. Jak wynika z wyjaśnień Skarbnika Gminy Jeleśnia, powodem powyższej nieprawidłowości był brak środków pieniężnych na rachunku podstawowym gminy.

Wniosek nr 14

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Jeleśnia w zakresie przestrzegania terminowości przekazywania środków i wysokości odpisów na rachunek bankowy Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, zgodnie z przepisami art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W latach 2010 i 2011 zaniechano dokonania przebiegowań na kontach 800 – „Fundusz jednostki” i 860 – „Wynik finansowy”, pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego. W 2010 r. przebiegowania takiego dokonano w dniu 31 grudnia 2010 r., jednakże sprawozdanie finansowe za rok 2009 r. przyjęte zostało pod datą 29 kwietnia 2010 r. Natomiast sprawozdanie finansowe za rok 2010 r. przyjęte pod datą 30 czerwca 2011 r., a przebiegowania zostały dokonane w trakcie trwania kontroli, w dniu 8 sierpnia 2011 r. Powyższe było niezgodnie z postanowieniami rozporządzenia z dnia 5 lipca 2010 r. Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861).*

Obowiązki w powyższym zakresie wykonywali pracownicy Referatu Finansów. Nadzór w tym zakresie pełniła p. Krystyna Janik – Skarbnik Gminy Jeleśnia.

Wniosek nr 15

Podjąć działania w kierunku terminowego dokonywania przebiegowań na kontach 800 – „Fundusz jednostki” i 860 – „Wynik finansowy”, stosownie do postanowień rozporządzenia z dnia 5 lipca 2010 r. Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861).

- *Zaniechano wykazania w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jst w latach 2009, 2010 oraz I półroczu 2011 r. oraz sprawozdaniach Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za lata 2009 – 2010 faktycznych skutków udzielonych ulg w zapłacie podatku od środków transportowych, wynikających z decyzji*

wydanych w tym okresie przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa. Powyższe naruszyło przepisy § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.) a następnie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej. (Dz. U. Nr 20, poz. 103) oraz zasady określone w § 3 ust. 1 pkt 11 a i b rozdziału 1 załącznika nr 34 – Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, a następnie postanowienia § 3 ust. 1 pkt 11 a i b rozdziału 1 załącznika nr 39 – Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W powyższych sprawozdaniach zaniżono kwoty dotyczące:

- rozłożeń na raty o kwotę 6.959,50 zł w 2009 r.
- rozłożeń na raty o kwotę 3.862,00 zł w 2010 r.
- umorzenia odsetek o kwotę 147,00 zł w 2010 r.
- odsetek o kwotę 289,00 zł w I półroczu 2011 r.

Z wyjaśnień pracowników wynika, iż dane podawane do sprawozdania Rb-27S oraz Rb-PDP, wynikały z kwot faktycznie wpłacanych przez podatnika w terminie określonym w decyzji. Kwoty nie wpłacone w terminie (a określone w decyzji), były pomijane. Powyższe dotyczy lat 2009 – 2010.

Przyczyną braku ujęcia kwoty umorzenia odsetek w wysokości 289,00 zł w I półroczu 2011 r. było przeoczenie Inspektora ds. księgowości budżetowej w Referacie Finansów.

W trakcie kontroli, sporządzono korekty sprawozdań Rb-27S.

Dane w zakresie skutków udzielonych ulg w zapłacie podatku od środków transportowych przekazywane były do Referatu Finansów, celem ich ujęcia w sprawozdaniach budżetowych, przez Inspektora ds. księgowości podatkowej w Referacie Podatków i Opłat Lokalnych. Nadzór w tym zakresie pełnił Zastępca Skarbnika/Kierownik Referatu Podatków i Opłat Lokalnych.

Sporządzanie sprawozdawczości w zakresie dochodów budżetowych należało do zakresu czynności Inspektora ds. księgowości budżetowej w Referacie Finansów. Nadzór w tym zakresie pełniła p. Krystyna Janik – Skarbnik Gminy Jeleśnia.

Wniosek nr 16

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Jeleśni w zakresie prawidłowego ujmowania skutków udzielonych ulg w zapłacie podatku wynikających z decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- Na przełomie lat 2008 - 2009 przeprowadzono postępowania na sprzedaż nieruchomości gruntowej położonej w Przyborowie, obejmującej działkę nr 4390/3 oraz nr 4390/6. W dniu 23 grudnia 2008 r. oraz 29 lipca 2009 r. przeprowadzono przetargi ustne nieograniczone, które zakończyły się wynikiem negatywnym. Na powyższą okoliczność nie

sporządzono protokołów z przeprowadzonych przetargów a jedynie notatki służbowe, które nie zawierały informacji, jakie winien zawierać protokół z przetargu. Powyższe było niezgodne z § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 późn. zm.).

Sporządzenie protokołów z przeprowadzonych przetargów należało do obowiązków Przewodniczącego Komisji Przetargowej, którą to funkcję sprawował p. Władysław Mizia - były Wójt Gminy Jeleśnia.

- *W sporządzonym na dzień 30 listopada 2010 r. wykazie mienia komunalnego Gminy Jeleśnia zaniechano ujęcia danych dotyczących zmian w stanie mienia komunalnego. Powyższe dotyczyło zbytych w 2009 r. nieruchomości gruntowych położonych w Przyborowie o nr działek: 6200, 4390/3 oraz 4390/6. Naruszono tym przepis art. 180 pkt 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) w związku z art. 121 ust. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.), zgodnie z którym zarząd jednostki samorządu terytorialnego opracowuje informację o stanie mienia komunalnego zawierającą dane o zmianach w stanie mienia komunalnego, od dnia złożenia poprzedniej informacji. Przedmiotowy wykaz sporządził Inspektor ds. rolnictwa, leśnictwa i spraw komunalnych.*

Wniosek nr 17

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Jeleśnia odpowiedzialnymi za sporządzenie informacji o stanie mienia komunalnego, stosownie do przepisu art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), mając na uwadze przepis art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

W zakresie przekazania mienia jednostkom organizacyjnym:

- *Zaniechano przekazania jednostkom organizacyjnym Gminy Jeleśnia nieruchomości w trwały zarząd, co było wymagane przepisem art. 43 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.). Zgodnie z wyżej przytoczonym przepisem, trwały zarząd jest formą prawną władania nieruchomością przez jednostkę organizacyjną. Powyższe dotyczyło nieruchomości komunalnych, z których korzysta, na podstawie umów użyczenia, siedemnaście jednostek organizacyjnych, w tym placówki oświatowe, GOPS oraz Zakład Gospodarki Komunalnej.*

Zadania dotyczące oddawania nieruchomości w trwały zarząd należały do pracownika Referatu Finansowego, jednak nie zostały powierzone mu w formie pisemnej.

Stosownie do przepisu art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm. a następnie Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt gminy.

Wniosek nr 18

Podjąć działania celem ustanowienia trwałego zarządu na rzecz jednostek organizacyjnych Gminy Jeleśnia, mając na uwadze przepisy art. 43 ustawy

z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) w związku z art. 61 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 18 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminny (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

Wniosek nr 19

Powierzyć na piśmie pracownikom Urzędu gminy Jeleśnia obowiązki w zakresie oddawania nieruchomości w trwały zarząd, mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Ponadto informuję, że inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 22 do 26 sierpnia 2011 r. kontrolę problemową w zakresie gospodarki finansowej Zakładu Gospodarki Komunalnej w Jeleśni za okres od 1 stycznia 2007 r. do 26 sierpnia 2011 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli podpisanym 14 września 2011 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej. Do Kierownika Zakładu Gospodarki Komunalnej w Jeleśni zostało skierowane odrębne wystąpienie pokontrolne.